

8. Kirkens gudstjeneste - fortsat

g. Postludium

Skal man gå ud, når organisten spiller postludiet eller blive siddende? I ritualbogen står der ved gudstjenestens sidste led: "Udgang (postludium)". Postludiet er altså udgangsmusik, både i ritualbogen og traditionelt forstået. Det er dog mærkeligt nok et spørgsmål, som sjældent er blevet drøftet eller overvejet i menighedsrådet. I de fleste tilfælde har man blot på et eller andet tidspunkt valgt at blive siddende, mens organisten spillede sit postludium til ende. For nu har han eller hun jo øvet sig, og så skylder vi da at høre på vores dygtige organist! Og det kan bestemt også være dejligt at sidde og være stille og gøre sig sine tanker, eller som én udtrykte sig over for mig: At blive helt tanketom! Men hvis man gør det, er resultatet i de fleste tilfælde, at når organisten er færdig, så forlader menigheden kirken i stilhed. Og der er stor forskel på at blive spillet smukt og festligt ud af kirken frem for at forlade den i stilhed. Derfor er der også opstået visse pudsige variationer. Nogle steder, hvor menigheden bliver siddende, vælger organisten at spille et ekstra stykke udgangsmusik. Det betyder, at man først bliver siddende og lytter til postludiet – med andre ord ikke som udgangsmusik, men som en slags meditationsmusik – og der næst følger den egentlige udgangsmusik, hvor menigheden først nu rejser sig og forlader kirken. Her har man, sandsynligvis uden tilladelse, lavet et helt nyt led i liturgien, som slet ikke er nævnt som en mulighed i ritualbogen. Andre steder har man lavet et andet kompromis. Her bliver præsten siddende i ca. et halvt minut under postludiet, og dernæst rejser han eller

hun sig som signal til menigheden, at nu kan vi gå ud. Med det resultat, at der nu er ekstra fokus på præsten, for hvornår mon han/hun vælger at rejse sig? Jeg mener, at vi skal følge den gamle tradition og give menigheden mulighed for at forlade kirken under musikledsagelse. Så kan de, som har lyst til at blive siddende for at lytte til musikken, i stedet frit vælge at gøre det.

Der er stor forskel på at blive spillet smukt og festligt ud af kirken frem for at forlade den i stilhed.

Til overvejelse og drøftelse

1. Hvordan er praksis i jeres menighed med hensyn til postludiet?
2. Mener I, at man skal blive siddende?
3. Hvad mener I om de andre muligheder?
4. Kan man forestille sig, at der også blev brugt andre instrumenter i kirken end orglet?
5. Støtter eller overdøver orglet menighedens sang? Kan man synge uden musikledsagelse?
6. Er der noget i drøftelserne, som kan omsættes i praksis? I så fald: Hvad kan og skal der gøres?